

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **V. K.**, zast. advokátem JUDr. Igorem Nitrianským, se sídlem AK Prachatic, Kostelní náměstí 16, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie**, Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 12. 2009, č. j. 5 Ca 64/2007 – 95,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Výše označeným rozsudkem Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) byla zamítnuta žaloba žalobkyně (dále „stěžovatelka“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2007, č. j. SCPP-181/C-218-2007 o povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Žádost podala stěžovatelka jakožto rodinný příslušník občana Evropské unie, a to na základě uzavření manželství s občanem České republiky. Správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatelka uzavřela manželství právě s cílem získat povolení k trvalému pobytu a podle ust. § 87k odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na

území České republiky a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců“) žádost stěžovatelky zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatelka namítá důvody dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). Stěžovatelka uvádí, že rozpory ve výpovědích obou manželů, na nichž správní orgány postavily své odůvodnění, byly hodnoceny nesprávně. Stěžovatelka tvrdí, že jen z toho, že si navzájem nepamatují některé údaje o druhém, nelze dospět k závěru, že jde o účelově uzavřené manželství. Nezapamatování si data narození manželky není ani pro manželství trvající několik let dle stěžovatelky nic neobvyklého. Stěžovatelka připouští, že k uzavření manželství došlo po poměrně krátké době, nicméně neexistuje žádný právní předpis o tom, že by se oba budoucí manželé museli před sňatkem určitou dobu znát. Při sepisování protokolů byli navíc oba nervózní; stěžovatelka uvádí, že pokud by skutečně mělo jít o sňatek účelový, nesporně by měli své odpovědi řádně do všech detailů připraveny. Stěžovatelce není zřejmé, jakým způsobem má prokázat, že sňatek není účelový a že ona i se svou nezletilou dcerou skutečně chtějí žít s manželem a „otcem“ nezletilé, která jej rovněž takto oslovuje.

Stěžovatelka uvádí, že do České republiky přijela v květnu 2006, seznámila se se svým budoucím manželem, poté co odjela si dopisovali a postupně se poznávali a sblížili, pan K. projevil zájem i o její malou dcerku, kterou si chtěl osvojit, přijela proto do České republiky v září 2006 a v tomto měsíci uzavřeli sňatek. Stěžovatelka uvádí, že oba manželé se mají velice rádi, respektují se a oba se učí novému jazyku, rovněž dcera je zde konečně šťastná a jmenovanému říká „tati“. Stěžovatelka se chce stát řádnou občankou, našla si zde zaměstnání, dcera umí výborně česky a nastoupí co nejdříve do základní školy a je zcela připravena na vzdělávací systém v České republice; její odjezd na Ukrajinu by tak zcela zmařil její vzdělání. Dcera si nadto již zcela zvykla na nové prostředí, ve kterém se cítí šťastně a spokojeně. Manžel stěžovatelky by si ji chtěl osvojit, aby mohli být kompletní a celá rodina i oficiálně. K prokázání těchto skutečností navrhovala stěžovatelka již v řízení před městským soudem znalecké zkoumání své dcery za účelem posouzení jejího vztahu k manželovi stěžovatelky a zároveň vnímání vztahu obou manželů; tento důkaz však nebyl proveden.

Stěžovatelce není zřejmé, jakou měrou ona nebo její dcera jsou schopny ohrozit bezpečnost České republiky. Stěžovatelka vnímá vzniklou situaci za diskriminační právě proto, že je občankou Ukrajiny; pokud si tedy vezme Čech Ukrajinku s dítětem, podstatně mladší, musí se nutně ve světle rozhodnutí správních orgánů i soudu jednat vždy o podvodné jednání. Stěžovatelka je názoru, že společnost si nemůže nárokovat právo jakýkoli svazek kohokoli hodnotit. Stěžovatelka poukazuje na to, že běžně jsou i v České republice uzavírána manželství s daleko menším cílem, než je starost a zabezpečení malého dítěte a jeho matky a nikdo taková nefungující manželství neřeší. Uvádí, že samotná Evropská unie vyhlásila rok 2007 Evropským rokem rovných příležitostí pro všechny, tzn. i vůči nečlenským zemím. V závěru se stěžovatelka pozastavuje nad tím, jak má již uzavřené manželství plnit svou funkci, když manželka bude násilně donucena svého manžela opustit; takový postup odporuje ustanovením zákona o rodině, který definuje

manželství jako trvalé společenství muže a ženy, jehož účelem je založení rodiny a řádná výchova dětí.

Žalovaný ke kasační stížnosti vyjádření nepodal.

Ze spisového materiálu vyplynuly pro posouzení věci následující rozhodné skutečnosti:

Stěžovatelka požádala dne 4. 10. 2006 o povolení k trvalému pobytu na území České republiky, v žádosti vyznačila jako účel pobytu „sloučení rodiny“, k žádosti připojila oddací list, z něhož vyplynulo, že uzavřela dne 19. 9. 2006 manželství s občanem České republiky. Dále stěžovatelka doložila cestovní doklad, fotografie a ověřený doklad o zajištění ubytování ze dne 29. 9. 2006, ve kterém manžel stěžovatelky potvrzuje, že jmenované poskytne ubytování na dobu neomezenou na uvedené adrese. Spisový materiál dále obsahuje protokol o vyjádření účastníka sepsaný správním orgánem I. stupně se stěžovatelkou a jejím manželem. Stěžovatelka sdělila, že českému jazyku dobře rozumí a nepotřebuje tlumočníka. Protokol bez výhrady podepsala jak stěžovatelka, tak její manžel, žádné doplnění ani změny nenavrhli a s obsahem protokolu vyslovili souhlas.

Doložením potřebných dokladů byly ze strany stěžovatelky naplněny podmínky ustanovení § 87i odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

Správní orgán I. stupně však na základě výpovědi účastníků, s přihlédnutím k některým rozporům a nejasnostem v jejich výpovědích a s ohledem na okolnosti, za nichž k uzavření manželství došlo, dospěl k závěru, že stěžovatelka uzavřela manželství s cílem získat povolení k trvalému pobytu, a proto s odkazem na ust. § 87k odst. 1 písm.c) cit. zákona její žádost zamítl. Žalovaný odvolání podané proti tomuto rozhodnutí zamítl a rozhodnutí správního orgánu potvrdil, své rozhodnutí řádně odůvodnil a vypořádal se se všemi uplatněnými námitkami.

Proti rozhodnutí žalovaného podala stěžovatelka žalobu, kterou městský soud nyní přezkoumávaným rozhodnutím zamítl.

Městský soud shledal rozhodnutí žalovaného v souladu se zákonem a žalobním námitkám stěžovatelky, které byly shodné s námitkami odvolacími (v podstatě shodné námitky uplatňuje stěžovatelka i v nyní podané kasační stížnosti), nepřisvědčil. Městský soud přisvědčil sice stěžovateli v tom, že lze zcela jistě připustit, aby i ve výpovědích manželů mohly vzniknout nesrovnalosti např. ohledně přesného určení data narození manželů, jakož i v tom, že správní orgány hodnotily některé jednotlivé detaily ve výpovědích příliš přísně, nicméně s přihlédnutím k nespornému skutkovému stavu, o němž nebyly pochyby, dospěl ke stejnému závěru, totiž, že stěžovatelka uzavřela manželství s občanem České republiky zcela zjevně účelově. Městský soud přitom vycházel zejména z okolností, za jakých se manželé seznámili a poté uzavřeli manželství. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatelka přijela do České republiky na pozvání budoucího manžela, kterého znala jen z fotografie; s žádostí o pozvání se na něho obrátila jedna ze sester stěžovatelky (tyto jsou zde rovněž provdány za občany ČR), již při první návštěvě měla stěžovatelka s sebou všechny potřebné dokumenty pro uzavření manželství,

pouze z důvodu administrativních překážek (krátká platnost turistického víza) nebylo možno manželství uzavřít hned při první návštěvě. Kontakt s českým občanem byl tedy předem domluven a k uzavření manželství byla stěžovatelka připravena již dříve, než se vůbec s budoucím manželem vůbec setkala. Městský soud nepochybně tvrdí, že i přes původně formálně uzavřené manželství se mohl vyvinout mezi manželi dobrý vztah a mohli vytvořit dnes fungující rodinu, nicméně následný vývoj událostí není pro věc podstatný, neboť je třeba hodnotit důvody, které stěžovatelku k uzavření manželství vedly, nikoli případné citové vazby, které mohly mezi ní, jakož i její dcerou a nynějším manželem vzniknout. Městský soud konstatoval, že opravdovost takových vazeb nadto není možno ve správním řízení posuzovat a zjišťovat, proto soud nepřistoupil ani k navrhovanému důkazu znaleckého posudku stran zkoumání vztahu dcery stěžovatelky a jejího manžela.

Nejvyšší správní soud shledal rozsudek městského soudu zcela v souladu se zákonem; městský soud se beze zbytku vypořádal se všemi žalobními námitkami, které stěžovatelka v žalobě uvedla a své rozhodnutí náležitě odůvodnil. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s argumentací městského soudu, kterou stran posouzení účelovosti uzavření manželství, použil.

Podle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Správní orgán rozhoduje dle skutkového a právního stavu v době vydání správního rozhodnutí, které je následně přezkoumáváno. Skutečnost, že manžel stěžovatelky hodlá požádat o osvojení její dcery, jakož i skutečnost, že tato je zde připravena k nástupu školní docházky apod., nejsou pro toto řízení rozhodné. Správně tedy městský soud nemohl vzít v potaz skutečnosti, které stěžovatelka opakovaně namítá i v kasační stížnosti, a které nastaly až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

Stěžovatelce nelze přisvědčit v její námitce tvrzené diskriminace z důvodu, že je cizinkou, resp. občankou Ukrajiny. Zcela jistě lze souhlasit s tím, že řada manželství mezi občany České republiky může být vedena i důvody jinými, než založením rodiny a jejím zabezpečením, jakož i s tím, že státním orgánům nepřísluší tyto pohnutky jakkoli hodnotit a přezkoumávat. Nelze však odhlížet od faktu, že stěžovatelka je cizinkou, přitom její státní příslušnost, pokud jde o státy mimo Evropskou unii, je zcela nerozhodná. Nejedná se v jejím případě o diskriminaci v posuzování okolností, za kterých je manželství uzavíráno, resp. hodnocení důvodů, pro které se tak děje v případě občanů České republiky. Jak již uvedl městský soud, motivaci českých občanů nemají správní orgány důvod hodnotit, protože uzavření manželství českým občanům nezakládá žádnou možnost domáhat se od domovského státu jakéhokoli veřejného práva (zde konkrétně právo pobývat na území státu a požívat plnění s tím spojená), kterou by tito občané jinak neměli. Tak tomu však není u cizinců, a jak již Nejvyšší správní soud uvedl výše, státní příslušnost cizince, pokud jde o státy mimo EU, je zcela nerozhodná. Spekulace stěžovatelky, že je tak ze strany státu postupováno vůči občanům Ukrajiny proto Nejvyšší správní soud odmítá.

Pokud se stěžovatelka dovolává práva na respektování rodinného života v kontextu práva Evropské unie, je nutno uvést, že podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má nepochybně každý právo na respektování svého soukromého

a rodinného života, nicméně odst. 2 citovaného článku stanoví, že státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem. Stanoví-li zákon o pobytu cizinců v ust. § 87k taxativní výčet případů, pro které se žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, přitom v odst. 1 písm. c) tak stanoví i pro případ, že se *žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství*, nedopustil se správní orgán nezákonnosti, pokud žádost stěžovatelky zamítl. Ze spisového materiálu bylo prokázáno, za jakých okolností stěžovatelka manželství uzavřela, správní orgán řádně zjistil skutkový stav a shromáždil dostatek důvodů proto, aby věc stěžovatelky mohl podřadit pod výše uvedené ustanovení. Ustanovení § 87k cit. zákona nedává správnímu orgánu možnost správní úvahy stran toho, zda žádost zamítne či pobyt žadateli povolí. Shromáždil-li správní orgán dostatek důkazů pro svůj závěr o účelovosti uzavřeného manželství, nelze označit rozhodnutí o zamítnutí žádosti za nezákonné.

Stěžovatelka současně s kasační stížností podala žádost o přiznání odkladného účinku. Protože Nejvyšší správní soud přistoupl k meritornímu projednání věci bez zbytečného odkladu, po provedení nezbytných procesních úkonů, nerozhodoval již samostatně o odkladném účinku, neboť by takové rozhodnutí bylo zjevně nadbytečné.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 60 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady přesahující běžnou správní činnost nevynaložil, proto mu soud náhradu nákladů řízení v kasačním řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2010

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu